

Írta: Horváth Ágnes

Szociális terepmunka családokkal

Első ízben 2 évvel ezelőtt nyílt alkalmam, hogy tereptanárként saját hallgatókat fogadjak, egy fővárosi szociális asszisztenseket képző iskola harmadéves tanulóit.

Az asszisztensek önállóan nem dolgozhatnak, de ezt a gyakorlatban nálunk nem tartják be, és sokan mindenféle képzés nélkül is végzik ezt a munkát a különféle intézményekben, hályogkovácsként.

Egyeztetés az iskolával

Miután a képző intézmény felkért a terepgyakorlat vezetésére, több kérdés megvitatására és egyeztetésére került sor: négy hallgatóval való foglalkozást kértek, de én elsősorban pedagógiai megfontolások alapján csak két hallgató gyakorlatának irányítását vállaltam; ígéretet kaptam, a gyakorlat megkezdése előtt, hogy írásban megkapom az iskola elképzeléseit, elvárásait, kértem az első közös „munkanap” előtt legyen módom a hallgatókkal találkozni. Megtudtam, hogy a diákok nem választanak, hanem kijelölik számukra a gyakorlóintézményt.

„0”. Találkozás

Két héttel a gyakorlat megkezdése előtt a megbeszélte időpontban a két lány megérkezett.

Ennek a találkozásnak a célja a kölcsönös bemutatkozás, ismerkedés volt. Magukkal hozták az iskola elvárásait is, melyről kiderült, nem más, mint egy előírt tematika. Bemutattam őket kollégáimnak.

Magamról elmondtam, hogy öt éve dolgozom a Családsegítő Központban, előtte pedig 10 évet tanítottam állami gondozott fiúkat, éppen ezért a halmozottan veszélyeztetett családokkal van elsősorban kapcsolat. Megbeszéltük, a munkám részletes bemutatása az első két óránk témája lesz.

Ezután megkértem, meséjék el, hogyan kerültek ebbe az iskolába, hogyan választották ezt a pályát. K. egy nála idősebb barátnőjétől hallott az iskoláról és a szociális asszisztens szakról. Mivel nagyon megtetszett neki ide jelentkezett.

O. óvónőnek készült, ezért kérte felvételét az iskolába. Miután felvették tudta meg, az óvónői szak nem indul, de felajánlották neki a szociális asszisztensi szakot. Bár nem szívesen, de megkezdte tanulmányait, az évek során viszont megtetszett neki ez a munka.

Arra a kérdésemre, hogy az iskola befejezése után hogyan gondolják, elhelyezkednek-e asszisztensként, vagy tovább tanulnak, mindketten egyformán válaszolnak: az 5. technikai évet követően még nincsenek további elképzeléseik.

Az iskola által előírt tematikával kapcsolatban számos aggályom merült fel. Elsősorban az, hogy miután ezek a tanulók szociális asszisztensek lesznek, nagyon fontos, ismerjék a belső életet, az adminisztrációt, a nyomtatványok kitöltésének módját, tudják fogadni az érkező klienseket, és ha kell, megnyugtatni őket, fogadni a csoportfoglalkozásra érkezőket. Az iskolai tematika viszont terepmunkára és kliensekkel való foglalkozásra irányult. Ráadásul nem volt idő a szerzett elméleti ismeretek kipróbálására, begyakorlására.

Az iskola szociális asszisztenseket képez, elsősorban benti-és nem terepmunkára. A kliensekkel való foglalkozás, problémamegoldó, segítő beszélgetések vezetése a szociális

munkás feladata. Az asszisztens elsősorban fogadó ill. ügyintéző feladatot lát el, így ezt a munkát kell, hogy részletesen megismerjék és kipróbálják. Az sem mellékes, hogy ezek a gyerekek 16-17 évesek, úgy érzem, túl nagy teher lenne számukra az esetbe való bevonódás. Főleg, mivel az idő rövidege miatt nincs mód az eset végigkísérésére, az eredmény megszületésének kivárára, és ezáltal sikerélmény szerzésre.

Így született meg saját tematikám, amelynek összeállításánál a következő szempontokat vettem figyelembe:

- 1.) Jövendőbeli munkájukhoz, képezésükhöz szükséges információk, tudás biztosítása. A kipróbálás és gyakorlás lehetősége
- 2.) Koruknak megfelelő terhelés
- 3.) Az iskolában tanult elmélet gyakorlati hasznosítása
- 4.) Az iskola elvárásainak pontosítása
5. Belülről kifelé haladva az intézmény tevékenységének szervezete

E szempontokkal összhangban saját munkámat a következő célok szerint építettem fel: ismerjék meg a Családsegítő Központot, és területén biztonsággal mozogjanak; kapjanak képet a helyi adminisztrációs rendszerről, melynek alapján jövendő munkahelyükön majd tájékozódni tudnak; szerezzenek információt arról, hogy munkába állásuk után hogyan ismerkedjenek meg intézményükkel, melyek a legszükségesebb tájékozódási pontok; ismerjék meg a klientúrát, próbálják ki, tudnak-e kapcsolatot teremteni, a beszélgetés során tudják-e alkalmazni az iskolában tanultakat.

Terepgyakorlat

I. A terepgyakorlat első „órájára” a két lány pontosan érkezett. Még egyszer körbevezettem őket az intézményben, majd közös szobánkba mentünk. Asztalunkon ott várták őket a legfontosabb dokumentumok:

- Közalkalmazotti és Szociális törvény
- Szociális törvény helyi rendeletei
- a helyi önkormányzati újság utolsó számai
- Polgári Kalauz
- Belső információs gyűjtemény, mely a kerületi és fővárosi humánszolgáltató intézmények, ill. az országban bárhol ilyen jellegű, általunk felderített Alapítványok címét, szolgáltatásait tartalmazza
- A kerület térképe
- Intézményi dokumentumok
- Közalkalmazotti Szabályzat
- Szervezeti-működési Szabályzat
- Alapító Okirat
- Intézmény éves munkaterve

Közösen belelapoztunk a dokumentumokba és megbeszéltük, melyiket mikor használjuk.

Hozták magukkal az általam kért listát tantárgyaikról. Megtudtam, hogy a közismereti tárgyakon kívül idén pszichológiát, gyermektanulmányt, szociológiát, egészségtant, önismeretet, szociális munkát tanulnak, míg az előző évben filozófiát, mentálhigiénét, azon belül pedig relaxációt tanultak.

Ennek az első órának célja az ismerkedés volt. Fontosnak tartottam szorongásaik oldását és, hogy biztonsággal mozogjanak az épületben.

Az utolsó fél órában megbeszéltük, hogyan érezték magukat, van-e, amit még kérdeznének vagy mondanának, ill. hogyan képzelik a továbbiakat. Egyelőre nem kérdeztek, de O. mesélt magáról, arról, miért tetszett meg ez a munka, hogy függ össze az életével.

Ígéretemhez híven odaadtam nekik a következő 14 alkalom programját és elmondtam, mit csinálunk a következő alkalommal.

Második találkozás

A második nap feladata az intézmény történetének és munkájának megismerése volt. A kikészített dokumentumok (Alapító Okirat, munkaterv stb.) adatok újjakkal egészültek ki, a lakosság összetételére, lakáshelyzetére, iskolázottságára és a munkanélküliségre vonatkozókkal. Ez alkalommal meséltem a lépcsőházi kutatómunkáról, melynek segítségével sikerült a lakossággal közvetlen kapcsolatot kialakítani, a jellemző és fő problémákat felderíteni. Ezen keresztül került bemutatásra az intézet munkája és a munkatársak közötti esetelosztás módja.

Megismerkedtek egy családsegítővel, aki saját munkáját mutatta be. Az ő klientúrája elsősorban gyermekét egyedül nevelő ill. leányanyákból tevődik össze. Képet adhattak a lányok az érintett családok anyagi helyzetéről, problémáikról (alacsony jövedelem, nevelési problémák, az apával való kapcsolat és annak hiánya, magány stb.)

E napra a hallgatók érdeklődési körének, kommunikatív készségének megfigyelését tűztem ki célul. Az utolsó órában ők kérdezhetek és mondhatták el véleményüket, gondolataikat a hallottakról. O-t elsősorban a gyerekek és az alkoholista családok érdekelték, míg K-t a dolgok adminisztratív része. Kérdezni O. kérdezett, de ha valamiről véleményüket kérdeztem, ő K-t biztatta, válaszoljon.

A két lány teljében eltérő egyéniségű. Az egyik nyitott, kíváncsi és beszédes, míg a másik zárkózott, hallgatag.

A napot a következő alkalom programjának megbeszélésével zártuk.

Harmadik találkozás

Ezen a napon pár perc késéssel érkeztek. (Fontosnak tartottam szóvá tenni ezt.)

Pszichológus kollégám csoportfoglalkozását tekintették meg. Ez a munkatárs második éve egy kerületi általános iskola két osztályában kéthetenként osztályfőnöki órát tart „Életre nevelés” címmel. Ezekon az órákon a 6.-os ill. 8.-os csoport tagjai a család szerepéről, a gyerek helyéről és szerepéről a családban, szerelemről, szeretetről, munkáról, és minden őket érdeklő kérdéstről beszélgethetnek.

Az egyik lány 6.-os, míg a másik 8.-os csoport foglalkozására ment be. Az utolsó órában megbeszéltük élményeiket és tapasztalataikat. Mindkét lány lelkesen beszélt a látottakról. Felkészítve őket a következő találkozására, elköszöntem, mivel pszichopedagógus kollégám meghívta őket egy esetmegbeszélésre. Ez a csoportmunka a Nevelési Tanácsadóban zajlik. Munkatársam irányításával a kerületi pedagógusok esetmegbeszélő csoportja ez. A két kislány közül csak K. vett részt rajta.

Negyedik találkozás

Terveim szerint ezen a negyedik napon került sor a beérkező klienssel való találkozásra. De mivel nem mindenki vállalja, hogy a hallgató beüljön a beszélgetésre, úgy terveztem,

videós beszélgetést mutatok nekik, és ha közben érkezik kliens, aki vállalja a hallgató jelenlétét, leállítjuk a filmet.

Mielőtt a filmet megnézték volna, röviden elmeséltem az előzményeket, és megmutattam a nyilatkozatot, mellyel megkaptam a jogot a felvételre. A film két szülő vitáját mutatta be gyermekük láthatásáról, két évvel a válóper után.

Szerencsések voltak hallgatóim. Két kliens is szívesen fogadta kérésem, hogy beszélgetésünkre diák üljön be. Az egyik egy két gyermekét egyedül nevelő anya, aki munkanélkülivé vált és tanácsot kért teendőiről. A másik egy hajléktalan fiatalember, akinek érdekében körbetelefonáltunk több szállót is, de ő egyiket sem fogadta el. Munkalehetőséget is tudtunk ajánlani, ő viszont segílyt akart. Anyagi támogatást adni nem tudtunk, mivel kérésünkre év eleje óta nincs segélykerete az intézetnek, ez a kerületben a hivatal feladata. Ez a beszélgetés meglepte és felizgatta a lányokat. Nem értették, ha valakinek se otthona, se munkája, a felajánlott lehetőségeket miért utasítja vissza. Így a napot e kérdés átbeszélésével zártuk. Ő félelmét fejezte ki e problémával – emberrel szemben. Mikor megkérdeztem mi tűnt fel, mit figyelt meg a beszélgetésben, a fiatalember érkezésekor tanúsított támadó, agresszív magatartását említette és azt, hogy meglepte, mennyire sikerült ezt levezetni. Távozáskor lényegesen nyugodtabb volt. Ennek okát a segítőkészségben, az emberi odafigyelésben valamint a kapott élelem- és ruhacsomagban látta.

Mint mindig, ezt a napot is a következő találkozás témájának megbeszélésével zártuk.

Ötödik találkozás

Diákjaim erre az alkalomra jelentős, közel fél óras késéssel érkeztek. Szükségét láttam, hogy a pontosság szerepét a kliensekkel való közös munka vonatkozásában megvilágítsam. Elmondtam, ha egy segítő beszélgetésről késik a szociális munkás, ezzel azt sugallja, nem is olyan fontos neki a kliense. Ráadásul a hozzánk segítségért forduló családok életében gyakori probléma a pontatlanság és esetlegesség. Ha mi ezt a magatartásformát erősítjük ill. ha a beszélgetés erre irányul, eleve hitelünket veszítjük. (E beszélgetés után késés nem fordult elő.)

Ezután került sor a program szerinti munkára. Megmutattam nekik azt az adminisztrációs folyamatot, mely a kliens bejövételétől a közös munkát az eset lezárásáig kíséri.

– Forgalmi napló (Mely az aznap jelentkező kliensek napi forgalmi adatait rögzíti, ügyeletes vezeti.)

– „Új eset” napló (Itt az intézményben először jelentkező kliens adatait, hozott problémái szerepelnek, valamint az esetfelelős neve. Esetelosztáson megbízott vezeti.)

– A segítő munkát végigkíséri az egyéni dokumentáció. Ezt már a segítő készíti folyamatosan a munka során. Itt szerepel a hozott és tényleges probléma, a szerződés, a cselekvési program, a beszélgetésekről készült feljegyzések, az ügyintézés dokumentálása.

Minden nálunk megjelent személy adatait a számítógépen valódi névvel és kóddal nyilvántartjuk. Az adminisztráció megismerésének utolsó fázisa tehát ennek megtekintése volt. Egyúttal kipróbálták a gépkezelést, az adatbevitelt.

A hátralévő időben megismerkedtek az intézetvezetővel, aki bemutatta vezetői és szakmai munkáját. A vezetői munka bemutatásakor belenézhettek a munkaköri leírásokba is.

Sajnos, mivel a munkát nem tudtuk időben kezdeni, nem került sor a titoktartásról szóló beszélgetésre, így ez a 6. óra bevezetése lett.

Hatodik találkozás

Kérdésemre, mit tanultak a titoktartásról, csodálkozva néztek rám. Ezért elővettem az adatvédelmi törvényt és elolvastuk az ide vonatkozó passzust. Majd a dolog erkölcsi, etikai oldaláról, pl. tudomásunkra jutó bűncselekmény esetén teendőinkről beszélgettünk. Felhívtam figyelmüket az Etikai Kódex állásfoglalására.

Ezt követően együtt kimentünk az ügyeleti szobába és ők figyelték, mi az ügyeletes teendője.

- Kliensek fogadása, helyyel, teával kínálása, komfortérzet biztosítása, első beszélgetés
- Esetleges azonnali ügyintézés
- Információadás, tájékoztatás
- Telefonok kezelése
- Forgalmi napló vezetése

A munkanap végén átbeszéltük az ügyeleti teendőket, kérdéseikre válaszoltam, majd megkérdeztem, mi kell ahhoz, hogy a következő alkalommal ezt a feladatot önállóan ellássák.

Így állítottuk össze azt a listát, mely a munkatársak tudását, szakterületét, ügyeleti és tanácsadó idejét, valamint a csoportfoglalkozások időpontját tartalmazta.

A nap végén átbeszéltük az eddig látottakat, tapasztaltakat, mivel elérkezett az első dolgozatírás ideje. Megbeszéltük, mi minden az, ami ebbe belekerülhet, és bele kell, hogy kerüljön.

A dolgozat

Első dolgozatukban a Családsegítő Központ munkáját, tevékenységét, szolgáltatásait kellett bemutatniuk.

Elérkezett az első erőpróba napja. Mielőtt a közös munkát megkezdtük volna röviden még egyszer megbeszéltük a teendőket. Megkértem, nézzék meg, van-e tea, tiszta pohár és papírzsebkendő készítve az ügyeleti szobába. Majd átvettük az ügyeletet. Elolvasták az aznapi forgalmi bejegyzést és az üzeneteket. Ettől kezdve ők fogadták a beérkező klienseket, kezelték a telefont. Két beszélgetésnek voltak részesei. Egyik a már általuk ismert asszony volt, aki munkanélküli járadékát kezdte intézni. Beszámolni jött az eddig intézettekről, és további tanácsokat kért. A másik egy részeg fiatalember, aki most vesztette el szüleit. A fiatalember alkoholista, eddig otthon ápolási díjon volt. Szülei halálával nem csak hozzátartozóit, biztos jövedelmét is elvesztette. Ráadásul nem értette az önkormányzattól kapott tájékoztatást, hogy mit, miért kell intéznie. Ezt a tájékoztatást a hivatal packázásának tekintette. Dühöngött, csapkodott, kiabált és káromkodott. A segítő beszélgetés során sikerült megértetni vele, segíteni fogunk az ügyintézésben, és hogy ennek menetét, teendőit megbeszéljük, egy újabb időpontot rögzítünk.

Esetelemzés

Két, általam követett család esetét mutattam be a lányoknak, a részletek alapos ismertetésével. Fontosnak tartottam, hogy ők döntsék el: melyik családot szeretnék személyesen megismerni. A lányok választásaira az S. családra esett.

Megbeszéltük hogyan jutnak el a kiválasztott családhoz, tájékozódjanak a térképen, hazafelé menet nézzenek körül a környéken. Nézzenek be az épületbe, sétáljanak egyet az utcán. Saját szemükkel lássák, érzékeljék, hol él a család. Szempont volt, milyen távolságra

esik az iskola, orvosi rendelő, gyógyszertár, közért, önkormányzat, nevelési tanácsadó. (Mindez kb. 5 perc alatt körbejárható.)

Kiderült, a térkép ellenére eltévedtek, és az a. út helyett az A. utcában kötöttek ki. Az elkövetkező családlátogatásra a következőkről beszéltünk:

- genogramm készítés (hogyan készül, mire használjuk, mit tanultak róla)
- titoktartásra vonatkozó gondolatokat is felelevenítettünk

- a „hogyan készüljünk a családlátogatásra” kérdéskörön belül arra is kitértünk, hogy a heti látogatási terv készítésénél figyelembe kell venni a kliensek igényeit, teljesíteni kell a nekik tett ígéreteket; saját érzelmi teherbíró-képességünk, a látogatás-beszélgetés nehézségi foka sem elhanyagolható szempont. Készítsünk útvonaltervet a közlekedési lehetőségek figyelembevételével, s öltözködésünk is alkalmazkodjon a klienshez.

Ezt követően átbeszéltük a következő dolgozat témáját. Feladatunk a Családsegítő Központban megjelenő kliensek problémájának megfogalmazása, esetleg egy konkrét eset kapcsán való bemutatása volt.

Ahogy az iskolával történt megállapodásom tartalmazta, először elolvastam a lányok dolgozatait. K-én pár dolgot javítva, munkáját közepesnek értékeltem. O-t viszont megkértem: írja át. Így az ő dolgozatát beadás előtt már nem láthattam, viszont örömmel hallottam, tanára 4-re értékelte.

Ezután megnézték, hogyan jelenik meg az S. család dokumentációjában látogatásuk. Az ő feladatuk volt az ott történtek lejegyzetelése.

Az utolsó problémakör a munkanélküliség kérdése volt.

Először megismertettem őket a fővárosi statisztikai adatokkal (munkanélküliek száma, viszonyítás a kereső lakosság számához, összetétel, iskolai végzettség), majd a kerületi munkanélküliek körében végzett felmérés adataival ismerkedtek meg, végül az e problémával nálunk segítséget keresők jellemzőivel. Ezt követően a munkanélküliek lehetőségeiről, teendőiről, a munkanélküliekkel foglalkozó pszichológus kollega tevékenységéről beszéltünk.

Következő alkalommal pszichológus kollegám beszámolt tevékenységéről, lehetőségeiről, kapcsolatairól (Munkanélküli Központ, Közmunka) és terveiről (Gordon tréning).

Ezután a lányok feladatot kaptak: újságokban munkahelyet segítettek keresni a klienseknek.

Végül újra elolvasták S. család dokumentációját, hogy a zárodolgozat adatait rögzíthessék. Elmesélték, mit terveznek a dolgozatba írni. Egy komoly problémájuk volt. A dokumentációban több utalást is találtak az italozásra, míg nekik más volt a benyomásuk. Attól tartottak, ez az ő rossz ítézőképességük következménye. Így került szóba, hogy minden eset csak folyamatában ismerhető meg. E kérdésről hosszasan beszéltünk.

Utolsó napunkon hosszan beszélgettünk. Kíváncsi voltam: mennyire érzik kihasználtkak az itt töltött idő, tanultak-e valamit és mit, hogyan látják, mi az asszisztens feladata, s végül, hogy jól érezték-e magukat.

Sütemény és üdítő mellett ünnepélyesen búcsút vettünk egymástól, átadtam értékelésüket, amelyet részletesen meg is beszéltünk.

Tanulságok

Mint már a bevezetésben említettem a gyakorlat a két intézmény vezetője közt született megegyezés alapján történt. Sajnálatos, hogy nem választhattak terepet a hallgatók, hanem

kijelölték számukra a helyet. Mint tőlük megtudtam, ennek szempontjai a következők voltak:

- ne saját lakóhelyükön legyen
- vidékieknek közel essen a pályaudvarhoz.

A szervezés szakaszában a hallgatók leírások alapján nem ismerték meg a választható intézmény tevékenységét, nem találkoztak a jövőre tereptanárokkal. Az intézmények és tanárok kijelölése után – tudomásom szerint – ’0’ találkozásra csak itt került sor.

Problémának érzem, hogy előzetesen nem ismertem, mit tanultak a lányok az iskolában és hogy az előző két évben milyen gyakorlati munkát végeztek. Erre csak folyamatosan, a beszélgetések során derült fény és ez módosította előzetes elképzeléseimet is. Könnyebb lett volna az együttműködés, ha módot ad az iskola arra, hogy a nem szakmai tárgyakat tanító tanárok megismerhessék a terepet. A beszélgetések során a lányok elmondták, hogy a tantestület egy része nem érti, nem ismeri ezt a munkát, így megértésükre, támogatásukra nem számíthatnak. Úgy érezték, e szakmának nincs presztízse még az oktató intézményben sem. Föltették a kérdést: akkor mi vár rájuk a jövőben? Úgy érzem, e szemléleten a két intézmény együttműködésének erősítésével, egymás munkájának, tevékenységének megismerésével az iskola és a terepintézmények közös műhelymunkájával sokat lehetne változtatni.

A terepgyakorlat során a családsegítő alkalmazkodott az iskola elvárásaihoz, igényeihez, de az iskola részéről nem tapasztaltam rugalmasságot a tanulók, tanulás érdekében.

Talán jobb lett volna, ha a gyakorlat nem tizenöt héten át heti egyszer három óra, hanem legalább két-három nap egyben, és csak a többi idő húzódik el hetekre. Az iskolában szerzett elméleti tudást inkább hasznosíthatták, gyakorolhatták volna.

Saját tervezésem hibája, hogy nem ismertem eléggé az iskolát. A gyakorlat megkezdése előtt célszerű részletesen ismerni a hallgatókkal szemben állított iskolai követelményeket, a tananyagot.

Utólag megállapítható, hogy a terv gyakorlati kivitelezésének komoly előnye volt a rendszer, mely szerint minden nap elején rákérdeztem, nem merült-e fel bennük kérdés az elmúlt héten az előző alkalommal látottakkal kapcsolatban. Ha volt ilyen, visszatértünk rá, és míg meg nem beszéltük, nem mentünk tovább. Minden alkalmat az aznapi teendők megbeszélésével kezdtünk és a látottak átbeszélésével zártunk; minden alkalommal vázlatosan elmondtam, mit csinálunk legközelebb, bár előzetesen megkapták a teljes gyakorlati idő tematikáját.

Ez a rendszer biztonságot adott számukra.

Úgy érzem, sikerült elérni a kitűzött célokat; megismerték, és biztonsággal mozogtak az intézményben, átfogó képet kaptak az adminisztrációs tevékenységről, melyet kipróbáltak, gyakoroltak, megismerték a kliensek hozott problémáit és az intézmény által alkalmazott megoldási módokat, kipróbálták, hogyan tudják alkalmazni az iskolában tanultakat.

Az iskolának benyújtott értékelésben a két lányról a következőket írtam:

„K.: Csöndes, zárkózott, minden mozdulata a család biztonságát sugározza. Munkája megbízható, pontos, precíz, a rábízott feladatot maradéktalanul ellátja, de nem tesz, nem gondol többet, mint a kimondott, megbeszélte feladatot. Gyakorlata során az adminisztratív feladatokat végezte szívesen. Érdeklődése is e területre irányul.”

„O.: Nyitott, kíváncsi. Jó kommunikatív készségű. Munkáját saját sebeit gyógyítására is használja, ezért fennáll a veszélye a túlzott bevonódásnak. Keresi a kapcsolatot a kliensekkel, szívesen mozog köztük, beszél velük. Továbbgondolkodik és megoldási javaslattal áll elő.”

FELHASZNÁLT IRODALOM

- 1./ Susanna Wilson: Field Instruction Tereptanári kézikönyv
- 2./ Nathan: A problémacentrikus rendszerelméletű családterápia (Ford. Kéri Teréz, Kurimay Tamás, kézirat)